

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำขวัญ

หน่วยเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุดอย่างสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เขียนคำขวัญ

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำขวัญ คือ ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อเตือนใจ เพื่อชักจูงใจ มักเป็นคำปเลอบขวัญ หรือปลุกใจให้เชื่อมั่น ให้เห็นคุณค่า และความสำคัญของสิ่งที่กล่าวถึง มักเป็นถ้อยคำที่สัมผัสคล้องจอง

การแต่งคำขวัญ

คำขวัญ เป็นข้อความที่เรียบเรียงขึ้นด้วยสำนวนภาษา ที่กะทัดรัด เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ หรือชี้แนะให้เห็นสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามเพื่อให้ผู้อ่านได้ปฏิบัติตามในคำเชิญชวนนั้นๆ เช่น

“เด็กดีมีวินัย ใฝ่ศึกษา นำพาชาติเจริญ”

“เท่อย่างมีคุณค่า ไม่พึ่งพายาเสพติด”

“น้ำไฟมีคุณค่า ช่วยรักษาช่วยประหยัด”

ลักษณะของคำขวัญ

๑. ใช้ข้อความสั้นๆ กะทัดรัด สละสลวย
๒. ให้ข้อคิด หรือคติเตือนใจเพื่อเป็นสิริมงคล
๓. เขียนเป็นคำคล้องจองกันเพื่อให้จดจำได้ง่าย
๔. เนื้อความมุ่งจูงใจให้นำไปปฏิบัติ หรือให้เห็นความสำคัญของสิ่งนั้น เช่น

เชิญชวนให้ประหยัด เชิญชวนให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบของคำขวัญ มี ๓ ส่วน คือ

- ความมุ่งหมายหรือแนวคิด
- ข้อความหรือเนื้อหา
- ศิลปะแห่งการใช้ถ้อยคำ

ลักษณะของคำขวัญที่ดี

- มีเจตนาที่ดี ต่อผู้ฟัง ผู้ปฏิบัติหรือผลประโยชน์ของส่วนรวม เช่น
เชิญชวนงดการสูบบุหรี่ เชิญชวนให้ประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ ฯลฯ
- มีเป้าหมายชัดเจนเพียงเป้าหมายเดียว เช่น ให้เคารพกฎจราจรหรือ
ให้ช่วยรักษาความสะอาดของถนน ฯลฯ
- มีเนื้อหาครอบคลุมเป้าหมาย

● ไพเราะ สัมผัสคล้องจอง มีพลังโน้มน้าวใจผู้ฟังให้จำและปฏิบัติตาม
ขั้นตอนในการเขียนคำขวัญ

คำขวัญที่ดีต้องเป็นข้อความสั้นๆ ไพเราะมีพลัง ในการโน้มน้าวใจผู้ฟัง เขียนครอบคลุม
เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน มีขั้นตอนดังนี้

ตัวอย่างคำขวัญ

- ตื่นนอนทุกวัน สุขภาพแข็งแรง
- หนังสือคือมิตร สื่อความคิดให้ก้าวไกล
- บ้านเมืองจะสะอาด ถ้าปราศจากคนมั่งง่าย
- เลิกสูบ เลิกเสพในวันนี้ เพื่อชีวิตที่ดีในวันหน้า

- ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต
- รักษาเวลา รักษาหน้าที่ ชีวิตจะดีถ้าคุณมีวินัย
- ปลอดภัยเพื่อชีวิต ทุกขณะจิตอย่าประมาท
- ประเทศไทยจะรุ่งเรือง ถ้าพลเมืองไม่พึ่งยาเสพติด

- ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเดิน
- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม
- สุรา ยาเสพติด เป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม
- อดทน ขยัน ประหยัด คือ คุณสมบัติของเด็กไทย

- มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข
- ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
- เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี